

tava. Mislim, da je dobro učinjeno, što su kod svete ispovijedi izostavljene one dvije molitve prije ispovijedi pred svećenikom, pa je uvrštena samo kratka uvodna formula, jer su one dvije molitve počesto samo puka formalnost, bez naročite subjektivne važnosti. Kod ispitivanja je savjesti na str. 69. s pravom istaknuto pitanje o smrtnom grijehu. U toj bi rečenici bilo dobro dodati: možda. Zatim bi bilo vrlo korisno i u samom obrascu ispitivanja savjesti na str. 67—69. i 212—214. posebnim načinom i sasvim konkretno istaći, koji su to teški grijesi, na koje treba pokornik ponajpače da skrene svoju pažnju.

3. Permanentni odbor euh. kongresa u Jugoslaviji, kome je na čelu biskup krčki dr. Srebrnić, izdao je priručnik o priredbi euharistijskih kongresa. Na svakom euharistijskom kongresu dolaze do izražaja tri momenta, koji se stapaju u službi iste svrhe: duhovni, naučni i tehnični. Prvi otvara duše Isusu, drugi širi znanje o Isusu, treći ga slavi vanjskom ljepotom i vanjskim radom. Ovaj priručnik opširno razlaže sva ova tri momenta, na osnovu iskustava, stečenih prigodom dosad održavanih euharistijskih kongresa u Jugoslaviji. Sve su te upute u jednu ruku prožete dubokom ljubavlju i zanosom prema presvetoj Euharistiji, a u drugu ruku veoma stvarne i praktične. Stoga se ova knjižica sama od sebe preporučuje svima, koji priređuju ili sudjeluju u priredbi euharistijskog kongresa u kojem mu drago opsegu, od najmanjih do najveličanstvenijih.

Dr. Dragutin Kniewald.

Acta academiae velehradensis, annus XII, fasc. 1—2, Olomucii 1932., 8°, str. 104; eduntur annuatim in 4 fasciculis, subnotatio pro anno 35 Kč, pro externis 1,50 Dol. Sumptibus Academiae velehradensis.

Velehradská je Akademija do sada učinila mnogo za stvar zblíženja ili, ako hoćete, i sjedinjenja istočne i zapadne crkve. Taj se rad razvijao pod vodstvom spretnih i zauzetih ljudi ne samo našega slavenskog roda, nego i onih između neslavenskih narodnosti. On je danas zauzeo kuć i kamo jače dimenzije, nego u vrijeme trideset godina unazad. Na mjestu je toga radi bilo, da se opet privedu u život »Acta academiae velehradensis«. Godine 1905. su izašle »Slavorum litterae theologicae« i izlazile 6 godina. Kao VII. svezak izašla su god. 1911. »Acta academiae velehradensis«; ali osim prve godine nekako su kasnije slabo prolazila. Dotjeralo se ipak do XI. sveska, koji je obuhvatao godine 1920—1922. Onda su prestala izlaziti kroz punih 10 godina. Izdano je kroz to vrijeme 5 sveska »Acta conventus« i 12 svezaka raznih djela, koja zasijecaju u ovaj posao.

Mnogo veći i važniji je od tog djelovanja onaj upliv, zanimanje i rad, što je potaknut samim kongresima, koji su pitanje zblíženja istočne i zapadne crkve izbacili u središte interesa savremenog katolicizma. Tome, eto, probuđenom i razvijenom interesu imaju ponovno uskrisena »Acta« da posvete još jaču i veću pažnju. Zadaća im je: »referre de actis et factis, adiuvare agenda et facienda omnia eorum, qui labores suos consecrarunt unitati Ecclesiarum«. Ljudima, koji na tom polju rade potrebno je, da se zblíže i upoznaju, te da se međusobno podupiru na

intenzivniji rad. Nema sumnje, da će Acta u prvom redu dobro doći ljudima od knjige i pera neslavenskih naroda, a onda i nama Slavenima, koji se i kraj svojih najljepših želja, još uvijek premalo poznajemo po sposobnostima aktivitetu i mogućnostima za ostvarenje kakovog znatnijeg pothvata.

U ovom svesku se nalaze osim programatske riječi urednika, pisma, pozivi i odzivi, što se odnose na VI. velehradski kongres. Ima i odgovora sa strane Rusa pravoslavaca, od kojih je najkarakterističniji onaj prof. Glubokovskija, da se on »ne želi podvrći ispitu iz pravoslavnog bogoslovlja...« J. Hudeček izvješćuje o arheološkim iskopinama blizu Uherskog Gradišta, C. Bourgeois o ruskim misijama kod nevjernika, V. Vilinskij o razvoju nabožne literature kod Rusa u emigraciji i o uplivu katoličkog i protestantskog zapada u studiju crkvene povijesti. F. Grivec piše o spomenima iz prvih početaka ovoga gibanja, J. Habuš o Velehradu kao najpodesnijem mjestu za kongrese.

U »Pregledu« je govor o kulturnim i literarnim pothvatima, što ih Rusi imaju u česko-slovačkoj republici, o praškom Slavenskom institutu, o podignuću velehradске bazilike na čast »basilicae minoris«; tu je i pismo bolesnog metropolite Andreja Šeptickog, kojim javlja, zašto nije mogao doći na kongres. U literarnom pregledu neke opaske o ruskoj boljševičkoj raboti, od V. Vilinskija; pregled hrvatske teološke literature od potpisanoga, češke socijalne katoličke knjige od F. Vaška.

Nadamo se, da ćemo doskora ugledati nastavak ovoga obnovljenog pothvata, kojemu želimo najbolji uspjeh i napredak.

A. Ž.

Ars sacra. List za pospeševanje kršćanske umetnosti. I. Letnik. April 1933. Izdava »Naša Sloga« v Ljubljani. Cijena po broju Din 5.—

Nema sumnje, da je kod nas neophodno potreban list, koji će sustavno unapređivati kršćansku umjetnost, osobito u krugovima katoličkog klera, koji je čuvar često neprocjenjivoga umjetničkog blaga, što se nalazi po našim crkvama i samostanima. Sretna je stoga bila zamisao da se pokrene takav list. Uredništvo je nastojalo da se prvi broj sadržajno udesi dosta suvremeno i informativno, a da pri tomu uzme u obzir i naše posebne prilike i da jezično prilagodi uređivanje lista našim posebnim prilikama. Ovaj broj donosi najprije odlomak govora pape Pija XI, što ga je 27. oktobra 1932. održao prigodom otvorenja nove vatikanske Pinakoteke. Zatim donosi članak Nike Ivanovića: Za tradiciju ili savremenost, Veiderov: Zakaj naj se duhovnik zanima za umetnost, Steleov: Načela varštva spomenikov, pobudu o čuvanju crkvenih umjetničkih spomenika po Eggeru, Mrkljunov prikaz paramentike (po Braunu), te različite manje bilješke. Jezično se izmjenjuju hrvatski članci sa slovenskima. To mi se čini vrlo prikladnim, jer će tako list bolje moći prosperirati, pa time i tehnički biti bolje uređivan, a u drugu ćemo se ruku i mi upoznati s umjetničkom prošlošću i današnjim umjetničkim životom Slovenije, a i Slovenci će upoznati naše umjetničke tradicije i današnje strujanje među hrvatskim umjetnicima. Samo bismo izrekli želju, da nesamo slovenački, nego i